

TOIMINTASUUNNITELMA 2023–2024

Palveluntuottaja:

STEINERPÄIVÄKOTI SIRIUKSEN KANNATUSYHDISTYS RY

Päiväkodin nimi:

STEINERPÄIVÄKOTI SIRIUS

Päiväkodin osoite:

RAISIONTIE 10, 00280 HELSINKI

Päiväkodin sähköpostiosoite ja puhelinnumero:

posti@steinerpaivakotisirius.fi, 050-4653634

1. Yksikön varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri

- **Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä**

Havainnoimme luontoa omassa puutarhassamme, opettelemme yhdessä puutarhan hoitoa vuoden kierrossa ja keräämme puutarhan satoa yhdessä syötäväksi. Olemme luoneet puutarhatilan isossa mittakaavassa ja mennään ruohonjuuritasolle, tutkitaan luonnon pientä ja herkkää puolta, kasveja ja hyönteisiä sekä tutkitaan ja kerätään siemeniä talteen.

- **Leikkiin ja vuorovaikutukseen kannustava yhteisö**

Työkasvatus, työ kannustaa leikkiin. Aikuinen tekee oikeita arjen töitä tai käsitöitä lasten vieressä ja on siinä kiireettömästi läsnä. Se mahdollistaa lasten asettumisen, leikkiin antautumisen ja siihen uppoutumisen.

- **Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo**

Lapset oppivat koko päiväkodin yhteisöllisyyteen jaetun arjen ja myös vuodenaikajuhlien myötä. Näitä juhlia rakennamme yhdessä ja jokaisella aikuisella ja lapsella on siinä tärkeä tehtävä, esim. sadonkorjuujuhlassa jokaisella lapsella on mahdollisuus tuoda luonnon antimia kotoa yhteiseen herkkupöytään, lyhtyjuhlassa jokaisella lapsella on itse valmistava lyhty jne.

- **Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus**

Hyödynnetään lasten erilaisia kotikieliä ja pidetään ”kulttuuriaamupiirejä”, joihin pyydetään vanhemmilta esim. vieraskielisiä loruja tai lauluja opeteltavaksi tai lasketaan eri kielillä.

- **Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa**

Ympäristökasvatus. Päiväkotipuutarhan luonnon hoito laajenee lähiympäristöön. Hankitaan roskapihdit ryhmiin, kerätään metsästä roskia, pidetään ympäristötalkoot.

2. Kannustamme hyviin kaveritaitoihin varhaiskasvatuksessa

- Aikuiset päiväkodissa olevien lasten ympärillä ovat esikuvia toisten ihmisten kanssa toimimisesta. Heidän hyvät suhteensa toisiinsa ja empaattinen ilmapiiri vaikuttavat myös lapseen. Päiväkodissa kohtaamme toisiamme ystävällisesti ja kunnioittavasti.
- Päivärytmiin kuuluu tiettyjä toimintoja ja tapoja, joissa huomioidaan toista tai muita, esim. aamupiirissä lähetämme tähtiterveisiä niille lapsille, jotka eivät ole paikan päällä. Ruokapöydässä ja ulkona kulkiessa parijonossa otamme toisiamme kädestä kiinni. Kannustamme hellään kosketukseen myös esim. Satuhieronnan avulla, jota teemme säännöllisesti aamupiirissä. Kuunteleva kosketus on kunnioittava ele.

- Empatiakykyä lapsi voi kokea leikin aikana roolileikeissä. Kun lapsi astuu toiseen rooliin, hän voi kokea olevansa joku muu ja saa sitä kautta uusia näkökulmia kanssakäymisille toisten lasten kanssa. Tarjoamme lapsille paljon omaehtoisen leikin aikaa sekä kannustamme roolileikkeihin roolivaatteiden ja leikkimateriaalien avulla.
- Konfliktitilanteissa aikuinen on läsnä ja on rauhallisesti mukana tilanteessa. Annetaan lasta ilmaisemaan omat näkemykset ja ratkaisuehdotukset. Aikuinen tarvittaessa sanoittaa toiminnan ja tunteet. Aikuinen auttaa lasta hyvittämään tekoaan ja ohjaa omalla esimerkillä. Kannustamme aina hellään kosketukseen tai halaukseen ja välittäviin sanoihin.

3. Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen varhaiskasvatus

Tavoitteet ja toimenpiteet:

- Edistetään sukupuolten välistä tasa-arvoa, esim. tarjoamalla monipuolisia roolimalleja saduissa ja tarinoissa (mahd. satuhahmojen roolit vaihdetaan).
- Toiminta rakennetaan niin, että jokainen saa kokea olevansa tärkeä osa ryhmää, esim. aamupiirissä jokainen ryhmän lapsi, paikan päällä tai poissaoleva, huomioidaan omalla tavalla.
- Tutustumme hoitopaikasta kiinnostaviin perheisiin henkilökohtaisesti ja tiedustelemme etukäteen heidän taustansa. Kaikenlaiset perheet ovat tervetulleita kielitaustasta, kulttuurista tai perheen rakenteesta riippumatta.
- Pidämme kiinni pienryhmätoiminnasta. Eri-ikäisten lasten pienryhmät auttavat lasta ymmärtämään toisen arvon iästä tai taitotasosta riippumatta.

4. Toimintakauden tavoitteet (mm. Helsingin kaupungin strategiasta nousevat yhteiset tavoitteet)

- **Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee**
Varhaiskasvatuksessa jokaisen oman ryhmän aikuinen kohtaa lapsen aidosti ja riittävästi joka päivä.
- **Teemme Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupungin**
Lasten kielen oppimisen ja lukutaidon valmiudet vahvistuvat varhaiskasvatuksessa.

- **Päiväkodin oma tavoite**

Autamme jokaista lasta omatoimisuudessa ja itsenäisyydessä arjen toiminnoissa.

5. Lapsen polku varhaiskasvatuksesta esiopetukseen

- **Sovitut käytännöt lapsen aloittaessa**

Tapaamme hoitopaikkaa hakevaa perhettä aina ennen heidän päätöstään ottaa hoitopaikka vastaan ja toimitamme heille huoltajille Tietopaketin, jossa on kaikki tarpeellinen tieto päiväkodista, toiminnasta sekä päiväkodin ja perheen välisestä yhteistyöstä. Kun perhe on ottanut paikan vastaan, järjestämme uusien huoltajien tapaamisen, jossa huoltajat saavat lisää ja jo konkreettisempaa tietoa tulevasta toiminnasta. Juuri ennen toiminnan alkua he pääsevät osalliseksi talkoisiin, jossa laitamme päiväkodin toimintakuntoon. Näitä kahta viimeistä tapaamista ei ole, mikäli lapsi aloittaa kesken vuoden.

Kun lapsi aloittaa, huoltajat voivat olla esim. ensimmäisellä viikolla mukana toiminnassa ulkona leikkipihalla, jos se on mahdollista ja toivottavaa. Tilanteen salliessa voimme lyhentää huoltajien läsnäoloa, jotta voimme luoda suhdetta lapseen ja totutella toisiimme. Sisätiloissa olemme lasten kanssa keskenämme, jotta tilat, päiväkodin henkilökunta ja muut lapset tulevat mahdollisimman nopeasti tutuiksi.

- **Lapsiryhmien muodostaminen**

Henkilöstö suunnittelee pienryhmien muodostamisen, lapsen opinpolun jatkumoa sekä lapsen turvallisuuden tunnetta huomioiden. Lapsi pysyy useimmiten samassa tutussa pienryhmässä koko päiväkotiolonsa ajaksi, saman aikuisen kanssa. Henkilöstö katsoo, että pienryhmät koostuvat kaikenikäisistä lapsista. Tämä takaa mahdollisimman hyvän kiintymyssuhteen, antaa turvallisen kasvuympäristön lapselle ja opettaa moninaisuutta.

- **Lapsen Vasun laadintaan liittyvät yhteiset toimintatavat**

Syksyn Vasu-keskustelussa kirjataan yhdessä huoltajien kanssa lapsen Vasu-lomakkeeseen havainnot ja tiedot sekä lapsen vahvuuksista että kasvun kohdista ja tuen tarpeesta. Näistä laaditaan yhteinen suunnitelma ja yhteiset toimintatavat toimintavuodelle. Nämä kirjataan myös lapsen Vasuun ja tarkistetaan kevään Vasu-keskustelussa tai tarvittaessa myös aikaisemmin.

- **Sovitut käytännöt lapsen siirtyessä ryhmästä toiseen**

Lapsen siirtäminen toiseen ryhmään tapahtuu henkilökunnan ja huoltajien yhteisymmärryksellä; päiväkodin pienryhmät eivät kuitenkaan ole omia rajallisia yksiköitä, vaan lapset voivat vierailla toisissa ryhmissä, ja he ovat myös kaikki yhdessä osan päivästä (esim. ulkoillessa).

- **Sovitut käytännöt lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen**

Sinä vuonna ennen kuin lapsi siirtyy päiväkodista esikouluun, annamme huoltajille tietoa mahdollisista esiopetuspaikoista. Kun valinta on tehty, pyydämme huoltajia välittämään kutsu tulevalle esikouluopettajalle tulla vierailemaan päiväkodissamme. Täytämme pyydetessä myös huoltajien kautta esikoululta tulevia lomakkeita, jossa pyydetään tietoa lapsen esikoulukypsyydestä.

6. Viestintä ja yhteistyö

- **Viestinnän toteuttaminen toimipaikassa**

- Kiireelliset asiat huoltajille tekstiviestitse, toimintaan tai kasvatukseen liittyvät tiedotteet sähköpostitse tai kirjeenä
- Syys- ja kevätkauden toiminta-aikataulut lähetetään ajoissa etukäteen.
- Vanhempainilloissa yleisiä pedagogisia aiheita ja Vasu-keskusteluissa omaan lapseen liittyviä kuulumisia ja suunnitelmia
- Muistutuksia ja päivän kuulumisia suullisesti päivittäisissä kohtaamisissa
- Huoltaja tai henkilökunta voi aina tarvittaessa pyytää ylimääräistä keskustelu- tai Vasukeskusteluaikaa.

- **Huoltajien ja yhteistyötahojen kanssa tehtävä yhteistyö**

- Yllä mainittujen yhteistyömuotojen lisäksi järjestetään mm. yhteisiä talkoita, varainhankintatempauksia ja päiväkodin vuodenaikajuhlia; huoltajat osallistuvat myös päiväkodin kannatusyhdistyksen johtokuntatyöskentelyyn (vastuu päiväkodin taloudesta ja hallinnosta). Näissä yhteistyömuodoissa huoltajilla on mahdollisuus olla osa päiväkodin toimintaa ja vaikuttaa eri toiminnan suunnitteluun ja sisältöihin.
- Lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvät tahot: mm. neuvolat, terapeutit, KVEO, psykologit, lastensuojelu, terveysasemat
- Yhteistyökumppanit ja yhteistyörakenteet: mm. Steinerlekskolan Näckrosen, HSIS Catering, Helsingin kaupunki, KELA, Hyvinvointialojen liitto, LE-tilitoimisto
- Pedagogiset yhteistyötahot: Suomen Steinerkasvatuksen liitto ja sen varhaiskasvatusjaosto, Helsingin Rudolf Steiner-koulu, muut steinerpäiväkodit, lähialueen päiväkodit, kansainvälinen steinerpäiväkotijärjestö (IASWECE), aikuiskoulutuslaitokset, kuten Snellman-korkeakoulu ja muut ammattikorkeakoulut

- **Toiminnan dokumentoiminen ja arviointi yhdessä lasten ja huoltajien kanssa**

- Toiminnan dokumentointi lasten kanssa teemme taiteellisin keinoin, esim. piirtämällä/maalaamalla/askartelemalla. Otamme myös säännöllisesti valokuvia toiminnasta omaa dokumentointia ja toiminnan arviointia varten. Yhteisissä aamupiireissä tai ruokapöydässä on aikaa yhteiselle keskustelulle lasten kanssa.
- Toiminnan arviointiin huoltajat voivat osallistua asiakaskyselyiden kautta, joita järjestämme noin 1–2 kertaa vuodessa. Käymme tarvittaessa arviointikeskustelua huoltajien kanssa myös vanhempainilloissa ja Vasu-keskusteluissa.
- Lasten ja huoltajien arvioinnin pohjalta henkilöstö arvioi päiväkodin toimintaa jatkuvasti myös säännöllisissä kollegiokokouksissa, kehityskeskusteluissa, koulutus- ja suunnittelupäivinä.